

**ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO**

Nr NK-I.4131.128.2014.AKop

z dnia 8 października 2014 r

Burmistrz Dobiegniewa

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2013 r, poz. 594 z późn. zm) stwierdzam nieważność Zarządzenia Burmistrza Dobiegniewa Nr 95/2014 z dnia 16 września 2014r. w sprawie zasad zwrotu kosztów przejazdu uczniów niepełnosprawnych oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych z miejsca zamieszkania do placówki umożliwiającej realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w przypadku zapewnienia dowozu i opieki przez rodziców lub opiekunów prawnych.

Uzasadnienie

W dniu 16 września 2014 r. Burmistrz Dobiegniewa wydał Zarządzenie Nr 95/2014 w sprawie zasad zwrotu kosztów przejazdu uczniów niepełnosprawnych oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych z miejsca zamieszkania do placówki umożliwiającej realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w przypadku zapewnienia dowozu i opieki przez rodziców lub opiekunów prawnych. Zarządzenie zostało doręczone organowi nadzoru 25 września 2014 r. Jako podstawę prawną podjętego zarządzenia, Burmistrz wskazał art. 30 ust. 1, art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz art.17 ust.3a w zw. z art. 71b ust. 1-2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Zdaniem organu nadzoru żaden z przytoczonych przez Burmistrza przepisów prawa nie daje temu organowi upoważnienia do podjęcia kwestionowanego zarządzenia. Problematykę związaną z przedmiotem wskazanego zarządzenia reguluje przepis art. 17 ust. 3a ustawy o systemie oświaty zgodnie z którym obowiązkiem gminy jest: 1) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 71b, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadgimnazjalnej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 21. roku życia; 2) zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka umożliwiającego tym dzieciom i młodzieży realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia; 3) zwrot kosztów przejazdu ucznia, o którym mowa w pkt 1 i 2, oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, wymienionych w pkt 1 i 2, na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

Powyższy przepis określa sposób ustalenia zasad zwrotu kosztów przejazdu ucznia do szkoły lub ośrodka, jeżeli dowożenie i opiekę nad uczniem w czasie przewozu zapewniają rodzice lub opiekunowie (opiekunowie prawni). Wymieniona norma prawna stanowi, iż w razie zapewnienia dowożenia ucznia przez jego rodziców, opiekunów bądź opiekunów prawnych - obowiązkiem gminy jest zwrot kosztów przejazdu ucznia oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka umożliwiającego realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a tymi osobami. Zatem przepisy ustawy mają wystarczająco konkretny i wyczerpujący charakter, aby stanowić bezpośrednią podstawę prawną realizacji nałożonego na gminę obowiązku.

Umowa jest czynnością prawną, a do jej zawarcia dochodzi na mocy zgodnych oświadczeń stron. W konkretnym przypadku uprawnienia do określenia zasad zwrotu wydatków dojazdu ucznia niepełnosprawnego i jego opiekuna do szkoły (ośrodka) ustawodawca przyznał organowi wykonawczemu gminy i rodzicom (opiekunom) ucznia niepełnosprawnego. Podmioty te winny ustalić zasady zwrotu kosztów przejazdu w stosownej umowie. Określenie zasad w formie Zarządzenia Burmistrza stanowi wykroczenie poza kompetencje, przez organ wykonawczy gminy (uchwała Sądu Najwyższego z 17 lutego 2011r., sygn. akt III CZP 133/10, OSNC 2011/10/111, LEX nr 700720).

Ponadto Burmistrz swoim działaniem naruszył określoną w art.7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadę legalizmu, zgodnie z którą „Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”.

Organy jednostek samorządu terytorialnego podejmując akty prawa muszą, treść swoich regulacji dostosować ściśle do zakresu przyznanego im upoważnienia i przysługujących im kompetencji wynikających z ich zadań, a w razie wątpliwości co do zakresu tego upoważnienia, wyjaśnić te wątpliwości przez zastosowanie wykładni zawężającej.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak na wstępie.

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności zarządzenia organu gminy wstrzymuje jego wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek